

Nesouhlasí sice s tím, aby se z každého elektrikáře stal RT, ale vzhledem ke svému postavení nebude sám o své vůli v tomto ohledu jednání s ESČ vyvolávat. Případně velké množství vysoce kvalifikovaných elektrotechniků (§ 9) může sice na jednu stranu přispět ke kvalitnějšímu zabezpečení BP, je však mnohem pravděpodobnější, že bude znamenat jednak ekonomickou zátěž pro provozovatele, jednak inflaci úrovně právě tohoto směru vzdělání.

Pohled SÚIP na ruční nářadí a spotřebiče na pracovištích je diferencovaný: celé široké spektrum spotřebičů (ale též ručního elektrického nářadí) používaných na pracovišti využívají i v domácnostech úplní laici. Vstup výrobků na český trh navíc podléhá zákonu 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky.

I z tohoto úhlu pohledu může vycházet rozhodování SÚIP o tom, co je nebo co není přestupkem proti zákonu 251/2005 Sb. Navíc takové rozhodnutí bude popř., a to ještě jen na základě případné stížnosti postiženého provozovatele, přezkoumávat jedině soud, nikoliv ESČ.

5. Jak dál, provozovatelé?

Zákony uvedené v tomto článku kladou zvýšené požadavky na provozovatele a jejich odpovědnost za BP na jejich pracovištích. Je zákonnou povinností provozovatelů znát a předpokládat rizika související s četností používání a s prostředím, ve kterém jsou elektrická zařízení provozována.

Na otázku z úvodu článku, resp. na její první část (*Může provozovatel v rámci svého kontrolního systému pověřit kontrolami a prohlídkami elektrického ručního nářadí a spotřebičů i osobu s nižší kvalifikací, než je § 9?*), odpovíme takto:

Je na provozovateli, aby si nechal kvalifikovaným expertem vyhodnotit rizika na konkrétních pracovištích (prevence rizik) a stanovil si (nechal si stanovit) strukturu systému bezpečnosti – od kontrol, popř. prohlídek, až

po revize revizními technikami s kvalifikací podle § 9 a v termínech, ve kterých považuje za nezbytné tato zařízení kontrolovat.

Určitě chápeme, že na provozovatele knižního vydavatelství budou ohledně kontrol a revizí elektrického ručního nářadí a spotřebičů kladeny menší požadavky než na majitele stavební firmy s desítkami spotřebičů a ručního nářadí.

Mohl by ovšem vzniknout dojem, že RT elektro jsou ti, kdo zaměstnavateli garantují bezpečnost provozu elektrických zařízení. To je však hluboký omyl, bezpečnost může provozovatelé zaručit jenom nastavení a dodržování správného systému bezpečnosti. V něm je RT pouze důležitým článkem. Lhůty a termíny kontrol a revizí uváděné v normách mají základní a doporučující charakter.

Norma obecně měla původně ekonomický účel. Měla umožňovat snazší pohyb zboží v ekonomickém prostoru. Její „duch“ byl ekonomický – sjednocovala (normovala) charakter a parametry výrobků ve smyslu ekonomickém a v zájmu ekonomiky.

S rozvojem techniky a s nárůstem hrozcích bezpečnostních rizik se norma stala (spíše) technickým předpisem a její „duch“ se stal právní – vymezovala charakter a parametry už nejen výrobků, ale i činností, postupů, vlastností atd. ve smyslu právním. Norma se stala direktivním státním nástrojem a ve smyslu právním také rozhodovala spory.

S návratem k tržnímu mechanismu a ke stylu volné soutěže proniká do „normotvůrství“ stále více snaha o odebrání právní závaznosti norem a ponechání rozhodovacích pravomocí a právní zodpovědnosti na uživatelích, resp. provozovatelích.

Norma tedy nemínila nahrazovat zákon, nemínila (a nemůže) jej upravovat nebo pozměňovat. Z uvedeného vyplývá, že odkaz na českou technickou normu v právním předpisu nezpůsobuje vždy právní povinnost řídit se všemi ustanoveními české technické normy, na kterou je v právním předpisu odkazováno.

Přesto triumvirát „zákon, vyhláška, norma“ musí tvořit logický řetězec navzájem se podporujících a hlavně jasných pravidel, u kterých při jejich nedodržení musí být zřejmé, CO bylo porušeno.

Snaha vyvázat normu z právní odpovědnosti, ale zároveň absence kvalitních příslušných právních předpisů však způsobují nejistotu a rozpory. Mají-li provozovatelé přijmout zodpovědnost za své provozy se vším všudy, chtějí od státu logicky správná, jasná pravidla.

6. Rozpor i nadále přetrvává

ESČ je profesní instituce zastupující kvalifikované řemeslo. SÚIP je instituce státní správy zastupující stát v jeho úsilí vytvářet kvalitní podmínky pro chod společnosti. Obě tyto organizace mohou být podle situace navzájem tvrdými oponenty, nebo spolupráci. Jestliže vědí o rozporech vyplývajících ze zákonů, je jejich povinností nikoliv zapřít se na svých stanoviscích, ale usilovat o změnu příslušných zákonů. V případě rozporů s prohlídkami a revizemi ručního nářadí a spotřebičů se však nabízí mnohem schůdnější a logické řešení – vyjednat novou vyhlášku. Jakkoliv je to úkol obtížný, jsou nám, elektrotechnikům, jak SÚIP, tak ESČ tímto profesionálně povinovány. A to přesto, že MPSV se zřejmě cítí být s problematikou BP po devíti novelizacích zákona 174/1978 Sb. vypořádan, a že je v ČR normální, že jednání s ministerstvem jsou zdlouhavá a vydání vyhlášky se může počítat na roky.

Podle mého názoru, dokud nebude přijat dostatečně kvalitní právní nebo prováděcí předpis, který by kvalifikovaně řešil uvedený rozpor, nebude na české elektrotechnické scéně ohledně revizí klid.

Rozporů však bylo jenom v tomto článku nastíněno víc než dost. Má-li nyní někdo dojem, že tak trochu navádím k porušování nebo nedodržování zákona, použijí pro něj pseudodemokratické klišé: *Tak to dejte soudu, člověče!* ☒

„Blesková show“ na ARTEZ

V konferenčních prostorách kladenské střední odborné a učňovské školy se 7. listopadu 2007 konal další, v pořadí již sedmáctý aktiv elektrotechniků a revizních techniků středočeského regionu. Záštitu na touto akci převzala Okresní hospodářská komora Kladno a jejím garantem byl Ing. Miloslav Valena. Tento aktiv byl zaměřen na změny v souvislosti se zaváděním evropských norem a na změny v legislativě (vyhl. 50/1978 Sb., zkoušky RTEZ, zákon o vyhrazených zařízeních aj.). Zpestřením i oživením náročného dne, nabitého odbornými přednáškami, byla skvěle připravená přednáška pánů J. Hájka (Dehn + Söhne)

a D. Šalanského (Luma Plus). Jejich prezentace nové normy ČSN EN 62305 (Ochrana před bleskem) byla skvěle připravena jak po odborné, tak i po přednesové stránce. Oba protagonisté se interaktivně střídali v projevu a přednášené téma doprovázeli nejen obrázky a animovanými videoukázkami, ale také skutečnými montážními prvky určenými k instalaci ochrany před bleskem pro rodinný dům. Na závěr této „bleskové show“ předvedli oba pánové přímo v sále montáž oddáleného jímajícího zařízení (obr.) za velkého zájmu i četných dotazů revizních techniků.

(KT)